ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΙΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

ΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΠΑΥΛΙΔΗ

Γυμνασιάρχου

Καὶ εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ὅπως καὶ εἰς τὴν ὑπόλοιπον Ἑλλάδα καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, οἱ διάφοροι ἐπαγγελματίαι ἤδη ἀπὸ τῶν βυζαντινῶν χρόνων εἶχον ὀργάνωσιν συντεχνιακήν. Μερικαὶ μάλιστα ἐπαγγελματικαὶ τάξεις, ὅπως οἱ ἠθοποιοί, οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται, ἀπὸ τῶν κλασσικῶν ἤδη χρόνων εἶχον συμπήξει ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα. Κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν ὁ θεσμὸς τῶν συντεχνιῶν ἔλαβεν ἔτι μεγαλυτέραν ἔκτασιν. Ἀκόμη καὶ οἱ ἐπαῖται τῆς Κωνσταντινουπόλεως λ.χ. εἶχον ὀργανωθῆ εἰς σωματεῖον.

Ἐνῶ ὅμως ἡ ἱστορικὴ ἔρευνα ἔχει ρίψει φῶς ἐπὶ τῆς συντεχνιακῆς ὀργανώσεως τῶν διαφόρων ἐπαγγελματικῶν τάξεων, γνωρίζομεν δὲ πλεῖστα περὶ τῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας συντεχνιῶν, ρουφετίων ἢ ἐσναφίων συνήθως καλουμένων, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Θράκης, τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Ὕδρας, τῆς Ζακύνθου καὶ ἄλλων περιοχῶν, διὰ τὴν Θεσσαλίαν αἱ εἰδήσεις ἦσαν πολὺ πενιχραὶ μέχρι πρό τινος. Τὰ ἐλάχιστα ἔγγραφα, ποὺ εἶχον δημοσιευθῆ εἰς δυσεύρετα συγγράμματα, παρέμενον σχεδὸν ἄγνωστα. Βεβαίως ἀπὸ πολλὰς πηγὰς καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀπὸ τὰς πολυτίμους πληροφορίας τῶν ξένων περιηγητῶν ἦτο γνωστὴ ἡ ἐμπορικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀκμὴ ὡρισμένων θεσσαλικῶν κέντρων (Ἀμπελάκια, Τύρναβος, Βόλος, Τρίκαλα, Λάρισα), συγκεκριμέναι ὅμως εἰδήσεις περὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ὑπῆρχον ἐλάχισται. Ἐν τούτοις εἰς δύο κώδικας τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, τοὺς ὑπ' ἀριθ. 1471 καὶ 1472, ὑπάρχουν ἐνδιαφέρουσαι εἰδήσεις. Ἐκ τοῦ πρώτου τούτων ἐδημοσίευσα[1] πρὸ ἐτῶν εἰς ἐφημερίδας τῶν Τρικάλων καὶ τῆς Καρδίτσης σειρὰν ἐγγράφων ἀνεκδότων — πλὴν δύο —, τὰ ὁποῖα διαφωτίζουν ποικίλας ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῶν ὑποδούλων Θεσσαλῶν κατὰ τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην ἐποχήν. Μεταξὺ αὐτῶν περιλαμβάνονται ἐνδιαφέροντα ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις. Τὰ ἀναδημοσιεύω κατωτέρω προσθέτων τρία, ἀνέκδοτα μέχρι σήμερον, ἐκ τοῦ κώδικος 1472:

1. Συμβιβασμὸς μεταξὺ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν τῶν Τρικάλων καὶ τῶν σωματείων τῶν παντοπωλῶν καὶ κηροποιῶν κατὰ τὸ 1696.

Εἶναι γνωστὴ ἡ δυσβάστακτος καὶ αὐτόχρημα ληστρικὴ φορολογία — ἀκριβέστερον ἀργυρολογία — τὴν ὁποίαν ἐπέβαλλον εἰς τοὺς ἀτυχεῖς ραγιάδες οἱ κατὰ τόπους ἐκπρόσωποι τῆς ὀθωμανικῆς ἐξουσίας, μικροὶ καὶ μεγάλοι. Καὶ ὁ Διοικητὴς τῶν Τρικάλων, ὁ μουσελίμης, δὲν ἀπετέλει, φυσικά, ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος: Οἱ βαροσλῆδες, δηλαδὴ οἱ κατοικοῦντες τὸ Βαροῦσι (=προάστιον), ἤτοι τὴν χριστιανικὴν συνοικίαν τῆς πόλεως, ἡ ὁποία καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας πόλεις ἐκαλεῖτο τοιουτοτρόπως ὡς εὑρισκομένη ἔξω τῆς κυρίας πόλεως, δηλ. τοῦ φρουρίου, ὅπου μόνον Τοῦρκοι διέμενον, ὑπεχρεοῦντο — πλὴν τῶν ἄλλων φόρων — νὰ πληρώνουν καὶ εἰδικὴν εἰσφορὰν πρὸς τὸν Τοῦρκον Διοικητὴν δῆθεν διὰ τὰ ἔξοδα συντηρήσεώς του, τὸ γεμεκλήκι, τὰ ὁποῖα ὅμως παρεῖχεν ἡ Ὀθωμανικὴ κυβέρνησις, καθὼς καὶ διὰ τὸ καθιερωμένον ἐτήσιον πρὸς αὐτὸν δῶρον, τὸ πεσχέσι.

Διὰ νὰ πληρωθοῦν τὰ δοσίματα αὐτά, ἐζητεῖτο ἀνέκαθεν ἡ συνδρομὴ διαφόρων ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Οὕτω ἐζητεῖτο ἐνίσχυσις καὶ ἀπὸ τὰ ρουφέτια τῶν μπακάληδων καὶ τῶν μουμτζήδων (κηροποιῶν), οἱ ὁποῖοι ὅμως, ἴσως διότι ἦσαν ξένοι, δὲν ἐδείκνυον προθυμίαν πρὸς τοῦτο, ὥστε πολὺ συχνὰ ἐπήρχετο ἐπικίνδυνος διάστασις μεταξὺ τῆς πολιτείας καὶ τῶν δύο τούτων συντεχνιῶν. Διὰ νὰ ἐκλείψῃ ἡ ἐπικίνδυνος αὐτὴ κατάστασις, ἡ ὁποία ἠμποροῦσε νὰ προκαλέση ἀνάμειξιν

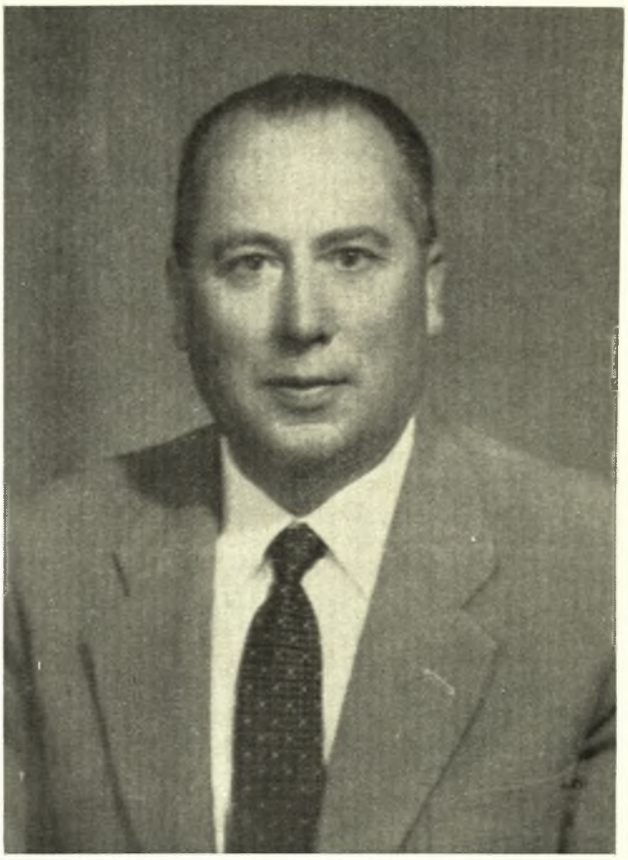

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

Ὁ γυμνασιάρχης Γεώργιος Δ. Παυλίδης, ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1908 εἰς τὸ Λιτόχωρον τοῦ Νομοῦ Πιερίας, ἔνθα παρηκολούθησε τὰς ἐγκυκλίους του σπουδάς. Ἐγγραφεὶς εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἔλαβε ἐκ ταύτης κατόπιν ἐπιτυχῶν σπουδῶν τὸ πτυχίον του. Ἀμέσως κατόπιν μετέβη εἰς Ρουμανίαν ἔνθα διετέλεσεν ἐπὶ τριετίαν (1933-1936) καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Γαλαζίου. Ἐπιστρέψας εἰς Ἑλλάδα διωρίσθη ἀκολούθως καθηγητὴς φιλόλογος κατὰ σειρὰν εἰς τὰ Γυμνάσια Καρδίτσης, Δράμας, Α' Προτύπου Πειραιῶς, Νέας Σμύρνης καὶ Παλαιοῦ Φαλήρου Ἀθηνῶν. Ἤδη ὑπηρετεῖ ὡς Γυμνασιάρχης εἰς τὸ Γυμνάσιον θηλέων τῆς Σάμου. Οὗτος ἀναπτύσσει παραλλήλως ἀξιόλογον κοινωνικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν δραστηριότητα, καταλιπὼν εἰς πάσας τὰς πόλεις ἔνθα ὑπηρέτησε τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων. Ἀξιόλογος ἐξ ἄλλου εἶναι καὶ ἡ συγγραφικὴ δρᾶσις του, συνισταμένη εἰς τὴν δημοσίευσιν πολλῶν μελετῶν καὶ ἄρθρων του ἐπὶ ποικίλων θεμάτων εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικά. Πλὴν ἄλλων, ἐδημοδίευσεν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῶν Τρικάλων «Θάρρος» καὶ «Ἀναγέννησις» τῶν ἐτῶν 1950, 1951 καὶ 1952, διάφορα ἀνέκδοτα ἔγγραφα τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας, διαφωτίζοντα πλείστας ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῶν Τρικάλων καὶ τῆς περιοχῆς ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

1. Θάρρος Τρικάλων τῆς 8ης Ἰανουαρίου, 19ης καὶ 26ης Φεβρουαρίου, 10ης Μαρτίου, 2ας, 16ης, 19ης καὶ 26ης Ἀπριλίου καὶ 11ης Μαΐου 1950, Ἀναγέννησις Τρικάλων 20ῆς Αὐγούστου 1950 καὶ 2ας Ἰουνίου 1955, Νέος Ἀγὼν Καρδίτσης 16ης καὶ 30ῆς Ἰουλίου 1950 καὶ 2ας Ἰουνίου 1955.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 03:01:39 EEST - 18.221.174.248

καὶ ἐκβιασμοὺς τῶν Τούρκων, οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν δύο ρουφετίων παρεκάλεσαν νὰ ἐξαιρεθοῦν ταῦτα τῆς εἰσφορᾶς, εἰς ἀντάλλαγμα δὲ ἀνελάμβανον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δίδουν κατ' ἔτος 60 ὀκάδας ἐλαίου εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, διὰ νὰ καίεται εἰς τὰς κανδήλας. Ἡ πρότασις ἔγινε δεκτὴ καὶ σύμφωνα μὲ τὰ ἐπὶ Τουρκοκρατίας κοινοτικὰ νόμιμα συνωμολογήθη ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης (Παρθενίου), κατεχωρίσθη, δηλ., διά νὰ εἶναι ἔγκυρος καὶ ἀπρόσβλητος, εἰς τὸν ἐπίσημον κώδικα τῆς Μητροπόλεως, δηλαδὴ τὸν ὑπ' ἀριθ. 1471 κώδικα τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης. Οὗτος ἤρχισε νὰ γράφεται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1688, ἐπὶ Μητροπολίτου Λαρίσης Παρθενίου, ὁ ὁποῖος — ὅπως καὶ οἱ διαδοχοί του — ἐπεκύρωνε τά ἔγγραφα ἢ ἰδιοχείρως, ὁσάκις εὑρίσκετο εἰς Τρίκαλα, ἢ δι' ἐπιτρόπου. Σημειωτέον ὅτι τὰ Τρίκαλα τοὐλάχιστον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1543, καθὼς ἐξάγεται ἐκ σιγιλλίου τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Α΄, καὶ μέχρι τῶν μέσων περίπου τοῦ ΙΖ΄ αἰῶνος ἦσαν ἡ μόνιμος ἕδρα τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης, διότι οἱ φανατικοὶ Τοῦρκοι τῆς Λαρίσης δὲν ἠνείχοντο τὴν παρουσίαν Χριστιανοῦ Μητροπολίτου.

Ἰδού τὸ ἀκριβὲς κείμενον τῆς συναφθείσης συμφωνίας:

«Τὸ παρὸν διαλαμβάνει ὡς οἱ ἐπιτροπεύοντες ἐν τῇ πολιτείᾳ ταύτῃ καὶ ὅλη ἡ κοινότης, ἐζητοῦσαν τὸ κατ' ἔτος βοήθειαν ἀπὸ τοὺς μπακάλιδες καὶ μουμουτζίδες, διὰ τὸ γεμεκλήκι τοῦ μισελήμη καὶ διὰ τὸ πεσχέσι του, ὡς ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἐνταῦθα πραγματεύονται καὶ εὐποροῦσι, αὐτοὶ δὲ οἱ μπακάλιδες καὶ μουμουτζίδες πολλάκις ἀντέτεινον εἰς τοῦτο, μὴ πειθόμενοι νὰ βοηθήσουν τοὺς βαροσλίδες καὶ ἐγίνονταν σύγχυσες καὶ θόρυβοι. Ὕστερον δὲ ἐστοχάσθησαν οἱ ἔγκρητοι τῶν ρουφαιτίων αὐτῶν, μήπως καὶ ἐπακολουθήσουν ἀναμεταξὺ εἰς αὐτούς, καὶ εἰς τὴν πολιτείαν σκάνδαλα καὶ ζημίαις. καὶ ἐπαρακάλεσαν τοὺς προεστοὺς τῆς πολιτείας, νὰ μὴν τοὺς πειράζουν εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ μισελήμη εἰς τὸ γεμεκλήκι δηλαδή, καὶ εἰς τὸ πεσχέσι ὁποῦ τοῦ δίδουν κάθε χρόνον, καὶ ὑποσχέθηκαν νὰ δίνουν ἀντ' ἐκείνου τοῦ δωσήματος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἡμετέρας μητροπόλεως, λάδι ὀκάδες ἑξήκοντα, τὸν κάθε χρόνον. διὰ νὰ καίεται εἰς τὰς κανδήλας, βλέποντες δέ ἡμεῖς καὶ οἱ τῆς πολιτείας ταύτης προεστοὶ ὅτι ἡ αἴτησίς τως εἶναι εὔλογος, ἔστερξαν εἰς τὴν παρακάλεσίν τους, ὅτι νὰ δίδουν τὰς ἑξήκοντα ὀκάδες τὸ λάδι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἡμετέρας μητροπόλεως, καὶ νὰ μὴν τοὺς ἐνοχλοῦν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς εἰς τὰ ἄνω εἰρημένα ἔξωδα τοῦ μισελὴμη. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν ἐγένετο τὸ παρόν, καὶ κατεστρώθη, ἐν τῷ παρόντι κώδικι εἰς ἔνδειξιν διηνεκή καὶ ἀσφάλειαν. αχϟϛ: δεκεμβρίου ιε^η».

Ἡ συμφωνία ὅμως δὲν ἐτηρήθη ἐπὶ πολύ, ὅπως βλέπομεν εἰς τὸ ἑπόμενον ἔγγραφον.

2. Νέος συμβιβασμὸς μεταξὺ παντοπωλῶν καὶ κοινότητος κατὰ τὸ ἔτος 1708.

Δώδεκα μόλις ἔτη βραδύτερον παρουσιάσθη ἀνάγκη νὰ γίνῃ νέος συμβιβασμός. Ἡ παλαιὰ συμφωνία εἶχεν ἀτονήσει. Ἡ πολιτεία ἀπῄτει πάλιν συμμετοχὴν εἰς τάς ὑπὲρ τοῦ μουσελήμη δαπάνας, ὅπως ἐγίνετο καὶ μὲ τὰς λοιπὰς συντεχνίας, ἐνῶ οἱ παντοπῶλαι καὶ κηροποιοὶ δὲν ἐδέχοντο οὔτε νὰ συζητήσουν τὸ πρᾶγμα. Τελικῶς συνεβιβάσθησαν καὶ πάλιν καὶ συνεφώνησαν νὰ ἀπαλλάσσωνται μὲν τὰ δύο σωματεῖα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ Τούρκου διοικητοῦ, νὰ δίδουν δὲ εἰς ἀντάλλαγμα ἐτησίως οἱ μὲν παντοπῶλαι 50, οἱ δὲ κηροποιοὶ 40 ὀκάδας ἐλαίου. Αὐτὴν τὴν φορὰν συνήφθησαν κεχωρισμέναι συμφωνίαι. Παραθέτω τὸ κείμενον τῆς συμφωνίας πολιτείας καὶ παντοπωλῶν. Τὸ ἔγγραφον συνέταξεν, ὅπως δεικνύει ὁ γραφικὸς χαρακτήρ, ἰδιοχείρως ὁ ἐπίτροπος τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης Παρθενίου πρωτέκδικος Σταμουλάκης. Ὁ Σταμουλάκης αὐτὸς ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Μητροπολίτου, μολονότι δὲ λαϊκὸς ἦτο ἐπίτροπος τοῦ ἀδελφοῦ του εἰς τὰ Τρίκαλα φέρων τὸ ὀφφίκιον κατ' ἀρχὰς μὲν τοῦ πρωτεκδίκου, ἔπειτα δὲ τοῦ σκευοφύλακος.

Ἰδοὺ τὸ ἔγγραφον, χρονολογούμενον ἀπὸ τῆς 26ης Ὀκτωβρίου 1708:

«Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος γίνεται δῆλον, ὡς οἱ ἐντιμότατοι κληρικοὶ καὶ ἄρχοντες τῆς μητροπόλεως καὶ πολιτείας Τρίκκης καὶ οἱ λοιποὶ χριστιανοὶ ἔχοντες διαφορὰν μετὰ τῶν μπακάλιδων, τοῦ Κῶνστα Τζίλλα δηλονότι, τοῦ Γεώργου, τοῦ Κῶνστα Καρατζιᾶ, τοῦ Ἰωάννου Μαλλοῦτη, τοῦ Θεοδωρῆ Κοκουτάγκου, τοῦ Νίτζου, τοῦ Ἀποστόλη, τοῦ Ἰωάννου Ζαβιτζιανιώτη, τοῦ Μάνου, τοῦ Γεώργου, τοῦ Ἀνδρέου Καφκαλιώρη, καὶ τῶν λοιπῶν, περὶ τοῦ γεμεκλήκι καὶ πεσχέσι τοῦ μουσελήμη. οἱ μὲν ἄρχοντες καὶ προεστῶτες ζητοῦντες ὅτι τὸ ρουφέτιον τούτου τῶν μπακάλιδων νὰ πληρώνῃ καὶ νὰ βοηθῇ εἰς τὸ γεμεκλήκι καὶ πεσχέσι τοῦ μουσελήμη καθὰ καὶ τὰ ἄλλα ρουφέτια, δίδωσι διὰ δόσιμον μετὰ τῶν χριστιανῶν τοῦ βαρουσίου. Οἱ δὲ προρηθέντες μπακάλιδες ἐδέοντο νὰ μὴν τοὺς ἐνοχλοῦσι τὸ παράπαν περὶ τούτου. Ὕστερον ὅμως πάλιν συνεβιβάσθησαν καὶ ἐσυμφώνησαν ἀναμεταξύ των τοῦτον τὸν τρόπον. ἤγουν οἱ μπακάλιδες αὐτοὶ νὰ δίδουν τὸν καθ' ἕκαστον χρόνον εἰς τὸν ναὸν τῆς μητροπόλεως τοῦ ἁγίου ἐνδόξου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, λάδι ὀκάδας πεντήκοντα διὰ τὰς κανδύλας τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, οἱ δὲ ἄρχοντες καὶ προεστῶτες νὰ μὴν ἔχουν ἄδειαν νὰ ζητοῦν ἀπὸ τοὺς μπακάλιδες οὔτε μήν πεσχέσι τοῦ μουσελήμη οὔτε γεμεκλήκι. Τὴν ὁποίαν συμφωνίαν στέρξαντες καὶ τὰ δύο μέρη ἦλθον ἔμπροσθεν ἡμῶν καὶ ὡμολόγησαν ὑποσχόμενοι νὰ ἐμμείνουσιν εἰς τὰ συμφωνηθέντα, οἱ μὲν δηλαδὴ μπακάληδες νὰ δίδουν τόν καθ' ἕκαστον χρόνον τὰς πεντήκοντα ὀκάδας λάδι, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς μητροπόλεως· οἱ δὲ ἄρχοντες καὶ προεστῶτες τῆς πολιτείας νὰ μὴν ζητοῦν ἐξ αὐτῶν οὔτε γεμεκλήκι οὔτε πεσχέσι διὰ τὸν μουσελήμαγαν. Ὅθεν καὶ εἰς τήν περὶ τούτου δήλωσιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν συμφωνητικὸν γράμμα ἐπὶ βεβαιώσει ἡμετέρα: =,αψη΄ Ὀκτωβρίου κϛ. + Ὁ πρωτέκδικος Σταμουλάκης καὶ ἐπίτροπος βεβαιοῖ:—»

3. Διαφορὰ παντοπωλῶν καὶ οἰνοπαραγωγῶν Τρικάλων κατὰ τὸ 1698.

Σύμφωνα μὲ παλαιὰν συνήθειαν οἱ παντοπῶλαι τῶν Τρικάλων ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ἀγοράζουν κρασιὰ ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τοὺς συμπολίτας των οἰνοπαραγωγοὺς καὶ μόνον μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν ἐγχωρίων κρασιῶν ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ ἀγοράζουν ξένα. Ἀργότερα ὅμως οἱ παντοπῶλαι — εὑρίσκοντες προφανῶς πλέον συμφέροντας ὅρους — ἤρχισαν νὰ προμηθεύωνται τὰ κρασιά των ἀπὸ ἄλλας ἀγορὰς καὶ ἔτσι τὰ ἐντόπια ἔμεναν ἀπώλητα. Πρὸς προστασίαν τῆς ἐγχωρίου οἰνοπαραγωγῆς οἱ κοινοτικοὶ ἄρχοντες ἐπενέβησαν καὶ ἀπηγόρευσαν τελείως τὴν πώλησιν οἴνου παρὰ τῶν παντοπωλῶν. Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν εὑρίσκοντο τὰ πράγματα τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1698, ὅτε ἐπῆλθε συμβιβασμὸς τῶν ἀπόψεων πολιτείας καὶ παντοπωλῶν. Ἐδέχθησαν δηλ. οἱ παντοπῶλαι νὰ μὴ ἀγοράζουν ξένα κρασιὰ πρὸ τῆς ἐξαντλήσεως τῆς ἐγχωρίας παραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ πολιτεία ἀνέλαβε νὰ πληρώνῃ, ἀντὶ τῶν παντοπωλῶν, τὰς ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ οἴνου ἀπαιτήσεις τοῦ Καδῆ (ἱεροδικαστοῦ) καὶ τοῦ Μουσελίμη. Οἱ παντοπῶλαι ἀνέλαβον ἐπίσης τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώνουν δι' ἕκαστον ἔτος, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ ἑνὸς ἔτους μέχρι τῆς ἰδίας ἡμέρας τοῦ ἑπομένου, 35 γρόσια εἰς τήν μητρόπολιν.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 03:01:39 EEST - 18.221.174.248

Παραθέτω τὸ κείμενον τῆς συμφωνίας:

«Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος γίνεται δῆλον, ὡς οἱ ἐντιμότατοι κληρικοὶ καὶ ἄρχοντες τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως Τρίκκης, καὶ οἱ λοιποὶ χριστιανοί, ἔχοντες διαφορὰν μετὰ τῶν μπακάλιδων, τοῦ Ἀποστόλη δηλαδή, τοῦ Χατζῆ Νικόλα, τοῦ Κυριάκη, τοῦ Στέργιου Καπιστρᾶ, τοῦ Θάνου Μουμτζῆ, τοῦ Ἰωάννου Μαυρομάτη, τοῦ Γεώργου, τοῦ Ἰωάννου, τοῦ Στεφανῆ, τοῦ Ῥοίζου Μακρύ, τοῦ Κώνστα Καρατζᾶ, τοῦ Γεωργούση, τοῦ Ἰωάννου Βρούστη καὶ τοῦ Δημήτρη, καὶ τῶν λοιπῶν, περὶ τῆς πωλήσεως καὶ ἀγορᾶς τοῦ κρασίου τῆς πολιτείας, λέγοντες πῶς ἦτον συνήθεια παλαιὰ οἱ μπακάλιδες νὰ ἀγοράζουν τῆς πολιτείας τὸ κρασίον καὶ νὰ τὸ μεταπωλοῦν, καὶ δὲν εἶχον ἄδειαν νὰ ἀγοράζουν ἀπὸ ἔξω, πριχοὺ δηλονότι νὰ πω-

Τίρναβος: Ἀνδρόγυνον τοῦ περασμένου αἰῶνος

ληθῇ τῆς πολιτείας τὸ κρασίον. Ὕστερον δὲ οἱ μπακάλιδες, οὐκ οἶδ' ὅπως, ἀφῆκαν τὴν συνήθειαν αὐτήν, καὶ ἠγόραζον ἔξωθεν κρασίον, καὶ ἔμειναν τὰ κρασία τῆς πολιτείας ἀπούλητα. Τὸ ὁποῖον ὡς ἐπιζήμιον, τὸ ἠμπόδισαν οἱ ἄρχοντες μὲ κρίσιν καὶ ἐξουσίαν. Ὅτι δηλαδὴ νὰ μὴ πωλοῦν κρασίον παντελῶς οἱ μπακάλιδες. Μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν, συνεβιβάσθησαν καὶ ἐσυμφώνησαν ἀναμεταξύ των τοῦτον τὸν τρόπον· ἤγουν οἱ μπακάλιδες αὐτοὶ νὰ μὴν ἔχουν ἄδειαν νὰ ἀγοράζουν ἀπὸ ἔξω κρασὶ ἀλλ' ἀπό μέσα ἀπὸ τὴν πολιτείαν, ἕως οὗ νὰ σωθοῦν. Καὶ ἀνίσως καὶ ἤθελον τρέξῃ τίποτες ἔξοδα εἰς τὸν καδδήν, ἢ εἰς τὸν μουσελήμην, διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν πῶς οἱ μπακάλιδες πωλοῦν κρασί, νὰ τὰ ἀποκρίνεται ἡ πολιτεία· καὶ αὐτοὶ μόνον νὰ χρεωστοῦν νὰ πληρώνουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς μητροπόλεως τριανταπέντε γρόσια τὸν κάθε χρόνον, καὶ ὄχι ἄλλο. Καὶ ἀνίσως τινὰς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μπακάλιδες, ἤθελεν ἀθετήσῃ τὴν συμφωνίαν αὐτήν καὶ ἀγοράσῃ ἔξωθεν κρασίον, νὰ παιδεύεται ἀπροκριματίστως, ἐκκλησιαστικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς. Τὴν ὁποίαν συμφωνίαν στέρξαντες καὶ τὰ δύο μέρη, ἦλθον ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος καὶ τὴν ὡμολόγησαν συνοδικῶς, ὑποσχόμενοι νὰ ἐμμείνουσιν εἰς τὰ συμφωνηθέντα. Οἱ μὲν δηλαδὴ μπακάλιδες νὰ μὴν ἀγοράζουν ἔξωθεν κρασίον, καὶ νὰ πληρώνουν καὶ τὰ τριανταπέντε γρόσια τὸν χρόνον τὸν καθέκαστον, ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἕως τοῦ ἄλλου τοῦ αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἄρχοντες τῆς πολιτείας νὰ ἀπολογοῦνται εἰς τὸν καδδήν, καὶ εἰς τὸν μουσελήμην. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν συμφωνητικόν γράμμα ἐπὶ βεβαιώσει τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, καὶ ὑπογραφαῖς τῶν ἐντιμοτάτων κληρικῶν τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως Τρίκκης, καὶ κατεστρώθη καὶ εἰς τὸν ἱερὸν τόνδε κώδικα τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως. αχη^{φ}. ἀπριλλίου κγ$^{\eta}$ +Μητροπολίτης Λαρίσσης Παρθένιος ἐπασφαλίζεται».

Ὅπως βλέπομεν, οἱ παραβάται ἀπειλοῦνται νὰ τιμωρηθοῦν ἐκκλησιαστικῶς καὶ ἐ ξ ω τ ε ρ ι κ ῶ ς, δηλαδὴ ὑπὸ τουρκικοῦ δικαστηρίου. Διὰ τῶν ἐκφράσεων ο ἱ ἔ ξ ω κ ρ ι τ α ί, ἡ ἐ ξ ω τ ε ρ ι κ ὴ κ ρ ί σ ι ς, ἡ β α σ ι λ ι κ ὴ κ ρ ί σ ι ς δηλοῦται συνήθως εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς Τουρκοκρατίας ἡ ὀθωμανικὴ δικαιοσύνη.

4. Ἕνα μποϋκοτὰζ κατὰ τῶν Ἑβραίων ἐμπόρων μετάξης ἀπὸ τὸ 1714 ἕως τὸ 1732.

Κατὰ τὸ ἔτος 1714 οἱ παραγωγοὶ μετάξης τῶν Τρικάλων ὑφίσταντο τὸν ἐπιζήμιον ἀνταγωνισμὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ μερικῶν ὁμοεθνῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπρομηθεύοντο ἀπὸ ἔξω κατωτέρας ποιότητος μέταξαν, καθὼς καὶ στριμμένα μετάξινα νήματα (ἰμπρισίμια) καὶ τὰ ἐπώλουν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Τρικάλων εἰς χαμηλοτέρας προφανῶς τιμάς. Ἐνώπιον τῆς καταστάσεως αὐτῆς τὰ μέλη τοῦ ρουφετίου τῶν μεταξάδων ἀπεφάσισαν νὰ ἀντιδράσουν διὰ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς ἔξωθεν εἰσαγομένης μετάξης καὶ τῆς παντελοῦς ἀπαγορεύσεως τῆς συναλλαγῆς μὲ τοὺς Ἰουδαίους ἐμπόρους μετάξης. Ὑπέγραψαν λοιπὸν τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν, τὸ πρωτόκολλον τιμῆς θὰ ἐλέγομεν σήμερον, καὶ παρουσιάσθησαν ἐν σώματι πρὸ τοῦ εὑρισκομένου τότε εἰς τὴν πόλιν των Μητροπολίτου Λαρίσης Παρθενίου καὶ τοῦ ἐζήτησαν νὰ ἐπικυρώσῃ καὶ καταχωρίσῃ εἰς τὸν κώδικα τῆς Μητροπόλεως τὴν ἀπόφασίν των, ἡ ὁποία καὶ κ α τ ε σ τ ρ ώ θ η ὡς ἑξῆς:

«+Ὁ Λαρίσσης Παρθένιος

+Ἐνώπιον τῆς ἡμῶν ταπεινότητος παραγενόμενοι ἅπαντες μικροί τε καὶ μεγάλοι ρουφετλίδες τοῦ ρουφετίου τῶν μεταξάδων ἐνεφάνισαν ἡμῖν ὁμολογίαν τινὰ συμφωνητικήν, καὶ ὑπὸ πάντων ὑπογεγραμμένην διαλαμβάνουσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴν ἀποκοτίσῃ τινὰς μικρὸς ἢ μέγας τοῦ αὐτοῦ ρουφετίου νὰ δουλεύῃ μαντζάναν, οὔτε μὴν νὰ ὀψωνίσῃ αὐτήν, ἢ ἄλλο μετάξι ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ἀχαμνὸν ἢ ἀπό τινα ἄλλον, οὔτε νὰ ἀγοράζῃ ἡμπρισίμι ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους νὰ τὸ μεταπωλεῖ. Ὅστις δὲ τούτων ἤθελε φανῇ παραβάτης καὶ ἀθετῶν ταύτην τὴν συμφωνίαν νὰ πληρώνῃ εἰς τό αὐτὸ ρουφέτιον ἑκατὸν πεντήκοντα ἀσλανία, καὶ νὰ ζημιώνεται τὰ μέγιστα. Τὴν αὐτὴν δὲ ζημίαν καὶ παίδευσιν νὰ κάμωσι καὶ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἤθελεν ἐγνωρίσει τὸν τοιοῦτον παραβάτην, καὶ δὲν ἤθελε τὸν μαρτυρήσει εἰς τοὺς μαγιστόρους εἰς τὸ νὰ παιδευθῇ. Πρὸς τούτοις ἐζήτησαν καὶ ἐγένετο καὶ φρικτὸν ἐπιτίμιον ἐπὶ παρουσίᾳ παντὸς τοῦ ρουφετίου εἰς βεβαίωσιν καὶ διηνεκῆ διαμονὴν τῆς αὐτῆς κοινῆς συμφωνίας, καὶ πάντες κοινῇ ψήφῳ καὶ γνώμῃ ὑπετάγησαν ἀπαράβατα καὶ ἀμετακίνητα εἰς τὸ διηνεκὲς φυλάξαι καὶ ἐπιμεῖναι τὰ εἰρημένα ὥς εἰσιν ἐγγεγραμμένα ἐν τῇ συμφωνητικῇ αὐτῶν ὁμολογίᾳ, καὶ ὁ ἀθετήσας τι τῶν εἰρημένων πάσχειν τὰς προλεχθείσας ζημίας. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν τούτου διηνεκῆ ἔνδειξιν σεσημείωνται καὶ ἐν τῷδε τῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως Τρίκκης, ἐπὶ βεβαιώσει τε ἡμετέρᾳ, καὶ μαρτυρίαις τῶν ἐντιμοτάτων κληρικῶν τῆς μητροπόλεως ταύτης, ,αψιδ$^{\varphi}$ Ἰουνίου ιε Ἰνδικτιῶνος ζ: —».

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 03:01:39 EEST - 18.221.174.248

ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΩΝ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝΤΩΝ

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάγεται ἐξ Ἁλμυροῦ Βόλου. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖον, ἐξ οὗ ἔλαβε τὸ πτυχίον τοῦ Μεταλλειολόγου-Μηχανικοῦ. Ἐσπούδασεν ὡσαύτως ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ Βερολίνου καὶ μετεξεπαιδεύθη ἐν Γαλλίᾳ. Ἤδη ἀσκεῖ εὐδοκίμως τὸ ἐπάγγελμά του ἀπὸ ἐτῶν ἐν Ἀθήναις. Κατὰ τὸν Ἑλληνοϊταλικὸν πόλεμον ὑπηρετῶν ὡς ἔφ. ἀξιωματικός, ἐτιμήθη μὲ τὸ χρυσοῦν ἀριστεῖον ἀνδρείας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΩΓΟΣ

Ἐξ Ἀμαράντου (Βεντίστας) Καλαμπάκας. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖον ἐξ οὗ ἔλαβεν τὸ δίπλωμα τοῦ Μηχανολόγου-Ἠλεκτρολόγου τὸ 1940. Κάτοχος καὶ πτυχίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1957), ὡς καὶ πτυχίου Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν (1965). Διετέλεσε Σύμβουλος τοῦ Τεχν. Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, ἤδη δὲ τυγχάνει Ἐπιμελητής τοῦ Ε.Μ. Πολυτεχνείου.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΥΡΜΑΚΕΖΗΣ

Κατάγεται ἐξ Ἀμπελακίων Λαρίσης, γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις κατὰ τῷ 1945. Υἱὸς τοῦ Ἀλβύζη Συρμακέζη Δ/ντοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐγκυκλίων του σπουδῶν, εἰσήχθη κατόπιν ἐπιτυχῶν ἐξετάσεων εἰς τὸ ΕΜΠ εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Πολ. Μηχανικῶν. Τυγχάνει ἐκ τῶν καλυτέρων σπουδαστῶν ἐπιδεικνύων ἐπιμέλειαν προοιωνίζουσαν μίαν ἀρίστην σταδιοδρομίαν ὡς πολ. μηχανικοῦ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΕΡΜΠΕΤΗΣ

Ἐγεννήθη ἐν Καρδίτσῃ τῷ 1911. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Πολ. Μηχανικῶν τοῦ Ἐ.Μ. Πολυτεχνείου, λαβὼν τὸ δίπλωμα τοῦ Πολ. Μηχανικοῦ. Ἔκτοτε ἀσκεῖ τὸ ἐπάγγελμά του. Ὡς μηχανικὸς δὲ Δημοσίων ἔργων ἢ Προϊστάμενος Τ.Υ.Δ.Κ. ἐξετέλεσε πλεῖστα ἔργα εἰς περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ νομῷ Καρδίτσης. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957 ὑπηρετεῖ ὡς Νομομηχανικὸς Καρδίτσης.

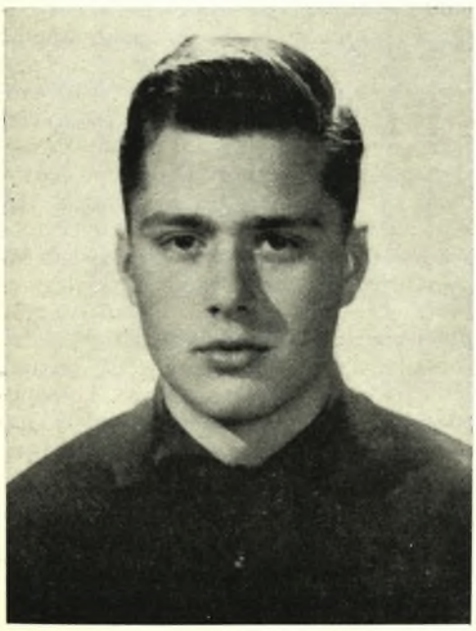

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἐγεννήθη τῷ 1894 ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔνθα ὁ ἐκ Πορταριᾶς Βόλου πατήρ του Ν. Γεωργιάδης, ἦτο Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Σουλτάνου Ἀβδοὺλ Χαμὶτ Χὰν Β΄. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ζυρίχης Φυσικὰς Ἐπιστήμας, κατόπιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Παρισίων Μεταλλειολογίαν. Τῷ 1940 ἀνεκηρύχθη ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κατὰ δὲ τὸ 1949 ἐξελέγη τακτικὸς Καθηγητής.

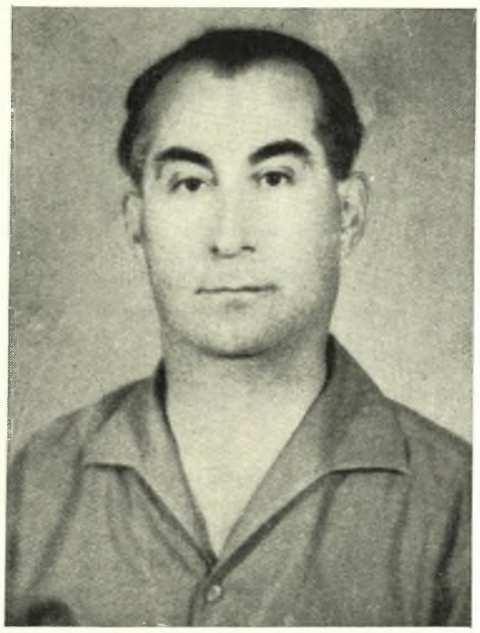

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 03:01:39 EEST - 18.221.174.248

ΤΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΚΛΑΔΟΝ

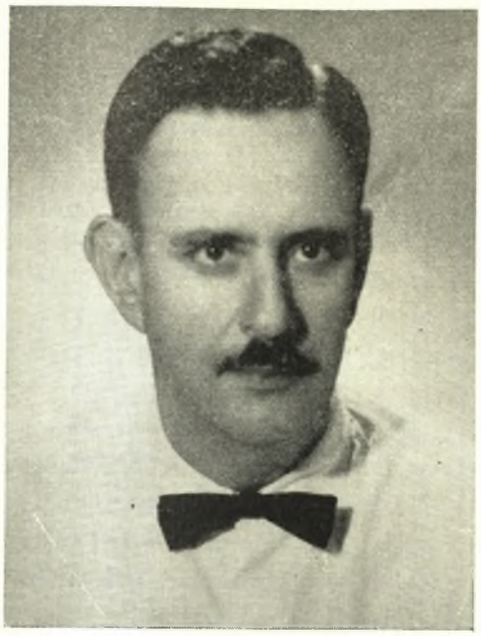

ΖΗΣΙΜΟΣ ΤΖΑΡΤΖΑΝΟΣ

Ἐκ Τυρνάβου, γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις τῷ 1914. Ἔλαβε τὸ πτυχίον τοῦ Ἀρχιτέκτονος ἐκ τοῦ Ε.Μ.Π. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ διδακτορικὸν του δίπλωμα. Κατὰ τὰ ἔτη 1948-1950 παρηκολούθησε μεταπτυχιακὰ μαθήματα εἰς τὸ ἐν Ν. Ὑόρκῃ Columbia University. Ἀπὸ τοῦ 1951 ἐργάζεται παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὡς Τεχνικὸς Συμβούλος. Συνέγραψε πολλὰς μελέτας καὶ βιβλία ἐπὶ θεμάτων Ἀρχιτεκτονικῆς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΚΑΚΙΔΗΣ

Ἐκ Τσαριτσάνης, γεννηθεὶς τῷ 1918. Ἐσπούδασε Χημικὸς ἐν Ἀθήναις καὶ Ἀμερικῇ. Διετέλεσε προϊστάμενος τοῦ Βιοχημικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, βοηθὸς καὶ ἐπιστημονικὸς συνεργάτης διαφόρων Πανεπιστημιακῶν ἐργαστηρίων (1941 – 1948). Ἀπὸ τοῦ 1949 προΐσταται τῶν χημικῶν ἐργαστηρίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑδροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΑΝΤΕΛΛΟΣ

Κατάγεται ἐκ Νεράϊδας Τρικάλων, υἱὸς τοῦ Συντ/χου Π.Δ. Κώστα Δ. Παπαμαντέλλου. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖον λαβὼν τὸ δίπλωμα τοῦ Μηχανικοῦ Μεταλλειολόγου-Μεταλλουργοῦ. Μεταβὰς δι' εὐρυτέρας σπουδὰς εἰς Γερμανίαν, διεκρίθη ἰδιαιτέρως, γενόμενος διδάκτωρ τοῦ Πολυτεχνείου τοῦ Aachen. Σήμερον κατέχει τὴν θέσιν τοῦ Α' Ἐπιμελητοῦ εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον Δ. Βερολίνου.

ΣΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἐγεννήθη τὸ 1934 ἐν Ραψάνῃ Λαρίσης. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον Παρισίων, ἐξ οὗ ἔλαβε τὸ δίπλωμα Μηχανολόγου. Ἐν συνεχείᾳ ἐνεγράφη εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον Ἀνωτάτων Σπουδῶν Κινηματογραφίας καὶ Τηλεοράσεως. Ἀσχοληθεὶς εἰδικῶς μὲ τὴν σκηνοθεσίαν, ἔλαβε καὶ τὸν τίτλον τοῦ διδάκτορος. Ἀπὸ τοῦ 1958 ἐγκατεστάθη ἐν Μιλάνῳ, ἔνθα διεκρίθη ὡς Σκηνοθέτης-παραγωγὸς ἐγχρώμων φίλμ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΡΑΘΥΡΗΣ

Ἐγεννήθη εἰς Ἅγ. Λαυρέντιον τοῦ Βόλου τῷ 1890. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον τοῦ Μονάχου, ἐξ οὗ ἔλαβε τὸ δίπλωμα τοῦ Πολ. Μηχανικοῦ κατὰ τὸ 1916. Κατὰ τὰ ἔτη 1916-1920 εἰργάσθη ὡς μηχανικὸς εἰς τὴν τεχν. Ἑταιρείαν ἐν Λειψίᾳ Rudolf Wolle. Ἐπανελθὼν ἐν Ἑλλάδι διετέλεσε Ἐπιμελητὴς τοῦ ΕΜΠ εἰς τὴν ἕδραν Τεχνικῆς Μηχανικῆς καὶ ἀπὸ τοῦ 1924 καθηγητὴς τῆς Σχολῆς Μηχανικοῦ ἀξιωματικῶν.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 03:01:39 EEST - 18.221.174.248

Τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ κείμενον ἀσλανία εἶναι τὰ γρόσια. Ἀρσλὰν καὶ κατὰ παραφθορὰν ἀσλὰν λέγεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν τουρκικὴν ὁ λέων. Ὠνομάσθησαν τοιουτοτρόπως κατ' ἀρχὰς πολωνικὰ νομίσματα φέροντα τὴν παράστασιν λέοντος καὶ κυκλοφοροῦντα — ὅπως καὶ πολλὰ ἄλλα ξένα — ἐν Τουρκίᾳ. Κατόπιν τὸ ὄνομα ἐδόθη καὶ εἰς τό ἰσοδύναμόν των τουρκικὸν γρόσι, ἂν καὶ αὐτὸ δὲν ἔφερε τὴν εἰκόνα λέοντος. Τὸ ἴδιον ἀκριβῶς συμβαίνει ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας μὲ τὰ γνωστὰ ρουμανικὰ λέϊ, τὰ ὁποῖα σημαίνουν λέοντες, χωρὶς νὰ φέρουν πλέον τὴν παράστασιν λέοντος.

Τὸ τεράστιον πρόστιμον τῶν 150 γροσίων (μὲ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐμισθοδοτεῖτο τότε δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος ὁ διδάσκαλος τῆς πόλεως, μὲ ἕνα δὲ γρόσι ἠγόραζε κανεὶς δύο κατσίκια) καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀνεγνώσθη ἀφορισμὸς ὄχι μόνον κατὰ τῶν παραβατῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν μὴ καταγγελλόντων αὐτοὺς δεικνύει τὸν σοβαρὸν κίνδυνον, ποὺ διέτρεχεν ἡ μεταξοβιομηχανία τῆς πόλεως.

Τὸ μποϋκοτὰζ διετηρήθη ἐπὶ 18 ὁλόκληρα ἔτη, ἤτοι μέχρι τοῦ Μαΐου 1732. Τότε, ἐπειδὴ κατέστη ἀναπόφευκτος ἡ παρὰ τῶν Ἑβραίων ἀγορὰ τοῦ ἰμπρισιμίου, παρεκάλεσαν τὰ μέλη τῆς συντεχνίας τῶν μεταξάδων νὰ καταργηθῇ ἡ προηγουμένη ἀπαγορευτικὴ ἀπόφασις καὶ νὰ λυθῇ τὸ ἀρχιερατικὸν ἐπιτίμιον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινε, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ σχετικὸν σημείωμα τοῦ κώδικος.

5. Τὸ 1734 ἀναγνωρίζεται εἰς τὴν συντεχνίαν τῶν πανάδων τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκλειστικῆς πωλήσεως ζωναριῶν καὶ ἄλλων εἰδῶν.

Ἐπειδὴ οἱ σερτζῆδες τῶν Τρικάλων ἤρχισαν νὰ πωλοῦν εἰς τοὺς πελάτας των ζωνάρια, οἱ ὑφασματέμποροι, οἱ ὁποῖοι εἶχον τὸ μονοπώλιον τοῦ εἴδους, ἀντέδρασαν καὶ κατώρθωσαν νὰ συναφθῇ ἐπίσημος συμφωνία κατοχυρώνουσα τὰ δικαιώματά των καὶ ἐξασφαλίζουσα τὴν παρ' αὐτῶν ἀποκλειστικὴν πώλησιν ὄχι μόνον τῶν ζωναριῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλων εἰδῶν. Παραθέτω τὸ κείμενον τῆς συμφωνίας:

«Ἐν τῷ παρόντι γίνεται δῆλον, ὅτι τοῦ ἐν τῇ πολιτείᾳ ταύτῃ Τρίκκης, ρουφετίου τῶν πανάδων ἔχοντος ἐξ ἀρχῆς εἴδη τινὰ πωλούμενα παρ' αὐτοῦ μόνου καὶ θελήσαντος ἤδη τοῦ ρουφετίου τῶν σερτζίδων παραβῆναι ταύτην τὴν συνήθειαν καὶ πωλῆσαι ἐκεῖνα ἅπερ μόνῳ τῷ τῶν πανάδων ρουφετίῳ ἐξῆν πωλεῖν, διαφορὰ περὶ τούτου ἠκολούθησε μεταξὺ τούτων τῶν δύο ρουφετίων, περὶ ἧς διαφορᾶς παρασταθέντες ἑκατέρου ρουφετίου οἱ χρησιμώτατοι μαγίστορες, καὶ λογοτριβὴν ποιήσαντες, τελευταῖον εἰρήνευσαν στέρξαντες νὰ φυλάττωνται ὡς ἐξ ἀρχῆς ἦσαν, καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ μόνοι οἱ πανάδες ἐπώλουν, πάλιν οὗτοι μόνοι νὰ τὰ πωλῶσιν. Εἰσὶ δὲ ταῦτα ζωνάρια καθαροκόκκινα, μπεκιάρικα, δαλά, χεχραμνιαῖς, καρατοσάκια, γαλάζια μανδύλια μόστραις κόκκιναις, καὶ γαλάζιαις, καὶ πεσχιρόπουλα βαμβακερὰ μικρά. Ταῦτα ἔστερξαν καὶ εὐλογοφανὲς ἐκρίθη νὰ τὰ πωλῶσι μόνοι οἱ πανάδες καὶ οἱ σιρτζίδες νὰ μὴ τολμῶσι νὰ πωλοῦσι τὶ τούτων, εἰ δέ ποτε τινι τῶν σιρτζίδων γίνεται χρεία νὰ δώσῃ εἰς κανέναν μουστερὴν αὐτοῦ, νὰ ὀφείλῃ νὰ ἀγοράζῃ τοῦτο παρὰ τῶν πανάδων καὶ νὰ τὸ πωλῇ τῷ βουλομένῳ. Ἐν δὲ τοῖς ἐργαστηρίοις αὐτῶν νὰ μὴ ἔχωσιν ἄδειαν νὰ ἐπισωρεύωσι πρᾶγμα τοιοῦτον καὶ νὰ τὸ ἔχωσι νὰ τὸ πωλῶσιν. Ὅθεν εἰς τὸ μένειν ταύτην τὴν συμφωνίαν κεκυρωμένην, καὶ ἀμετάθετον ἐστρώθη ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐν τῷ παρόντι ἱερῷ κώδικι εἰς διηνεκῆ καὶ μόνιμον μνήμην.

+Ὁ Λαρίσσης Ἰάκωβος βεβαιοῖ. ,αψλδ΄ Μαΐου εη».

6. Νέα συμφωνία μετὰ τετραετίαν καταργεῖ τὸ προνόμιον τῶν πανάδων διὰ τὰ ζωνάρια.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1738 διὰ νέας συμφωνίας κατηργήθη κάθε περιορισμὸς εἰς τὴν πώλησιν ζωναριῶν.

«Ἐν ἔτι χιλιωστῷ ἑπτακοσιωστῷ τριακοστῷ ὀγδόῳ Ἰουλίου ιδ΄ ἐνώπιον τῆς ἡμῶν ταπεινότητος καὶ τῶν ἐντιμοτάτων κληρικῶν παρασταθέντες οἱ πρωτομαΐστορες καὶ μαΐστορες τῶν δύο ρουφετίων τῶν τε σερτζίδων καὶ πανάδων καὶ λογοτριβὴν ποιήσαντες ἱκανὴν διὰ τὴν ἄνωθεν συμφωνίαν ἣν εἶχον πρότερον, ἀπεφάσισαν εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εἶναι ἐλεύθερον τὸ ρουφέτιον τῶν συρτζίδων καὶ νὰ πωλῇ τὰ ζωνάρια ἀνεμποδίστως. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν ἐστρώθη καὶ τὸ παρὸν ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι.

+Ὁ Λαρίσσης Ἰάκωβος.»

7. Τὸ καταστατικὸν τοῦ γυναικείου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου τῶν σαπωνοποιῶν Τρικάλων (1738).

Τὸ κατωτέρω εἶναι τὸ μόνον ἐκ τῶν παρατιθεμένων ἐδῶ ἐγγράφων, τὸ ὁποῖον ἔχει ἤδη δημοσιευθῆ παρ' ἄλλου. Τὸ ἐδημοσίευσεν ὁ Ῥῶσος κληρικὸς Πορφύριος Οὐσπένσκη εἰς τὸ δυσεύρετον σύγγραμμά του «Ἀποδημία εἰς τὰς μονὰς τῶν Μετεώρων τῆς Ὄσσης καὶ τοῦ Ὀλύμπου ἐν Θεσσαλίᾳ» (σ. 399), τὸ ὁποῖον ἐξετυπώθη τό 1896 εἰς τὴν Πετρούπολιν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συγγραφέως.

Τὸ ἔγγραφον παρουσιάζει μοναδικὸν ἐνδιαφέρον, διότι βλέπομεν τὸ περίεργον φαινόμενον νὰ εὑρίσκεται ἡ σαπωνοποιία εἰς γυναικείας ἀποκλειστικῶς χεῖρας. Βεβαίως εἶναι γνωστὴ ἡ ὕπαρξις γυναικείων συντεχνιῶν, καθ' ὅσον ὅμως τοὐλάχιστον γνωρίζω, εἰς οὐδεμίαν ἄλλην πόλιν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σαπωνοποιοῦ ἠσκεῖτο ἀποκλειστικῶς ὑπὸ γυναικῶν.

Εἰς τὸ ρουφέτιον τῶν σαπουνάδων τῶν Τρικάλων, τοῦ ὁποίου τὰ μέλη ἀνέκαθεν ἦσαν γυναῖκες, ἀπηγορεύετο τόσον ἡ ἀνάμειξις ἀνδρῶν, ὅσον καὶ ἡ ἐγγραφὴ καὶ ἄλλων γυναικῶν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν μελῶν καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ δικαιώματος ἐγγραφῆς. Ἐξ ἄλλου μόνον αἱ θυγατέρες καὶ αἱ νύμφαι τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὴν συντεχνίαν γυναικῶν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράφωνται, μετὰ τὸν θάνατον δὲ γυναικός τινος τοῦ ρουφετίου τὰ σύνεργα τῆς τέχνης της ἔπρεπε νὰ περιέρχωνται εἰς τὴν συντεχνίαν. Οἱ παραβάται ὑπεβάλλοντο εἰς βαρὺ πρόστιμον καὶ ἐτιμωροῦντο ἐκκλησιαστικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς. Ἐπειδὴ ἡ συντεχνία δὲν περιελάμβανεν ἄνδρας, ἤτο ρουφέτιον ἄνανδρον, τὴν προστασίαν της εἶχον ἀναλάβει οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς πόλεως. Κατὰ τὸ 1738 (ὁ Οὐσπένσκη ἐσφαλμένως ἐδημοσίευσε 1735) οἱ σαπωνοποιοὶ τῶν Τρικάλων ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην Λαρίσης Ἰάκωβον νὰ κατοχυρώσῃ τὰ δικαιώματά των καὶ νὰ καταχωρίσῃ τὴν συμφωνίαν εἰς τὸν κώδικα τῆς μητροπόλεως, νὰ ἐπικυρώσῃ δηλ. τὸ καταστατικὸν τοῦ σωματείου. Τὸ καταχωρισθὲν ἔγγραφον ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐνώπιον τῆς ἡμῶν ταπεινότητος προκαθημένης καὶ τῶν ἐντιμοτάτων κληρικῶν καὶ ἀρχόντων τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως Τρίκκης ἐλθοῦσαι αἱ γυναῖκες τοῦ ρουφετίου σαπουνάδων, ἡ Σταμοῦλο, ἡ Βασιλική, ἡ Μαργαρόνα, ἡ Ἀρχόντο, ἡ Βενέτο, ἡ Ἀγγέλο, ἡ Παγόνα, ἡ Τριανταφυλιά, ἡ Χάϊδο, καὶ ἡ Αἰκατερίνα ἀνήγκειλαν ἡμῖν ὡς παλαιόθεν ἐστάθη συνήθεια ἄνδρες νὰ μὴν ἀνακατώνονται εἰς τὸ ρουφέτιον αὐτό, οὔτε νὰ δουλεύουν τὴν τέχνην αὐτήν. Διὸ καὶ μετὰ πολλῆς τῆς παρακλήσεως, κατὰ ἐξ συμφώνου ἐσυμφώνησαν, ἐδεήθησαν καὶ παρ' ἡμῶν ὅπως ἐπικυρωθῇ ἡ τοιαύτη ἐν τῷ μεταξύ τους συμφωνία καὶ καταστρωθῇ ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι. Καὶ ὀψέποτε ἤθελε καμία ἀπὸ αὐταῖς νὰ βάλλῃ εἰς τὸ τοιοῦτο ρουφέτι ἢ τὴν θυγατέρα της ἢ τὴν νύμφην της ὁποῦ νὰ δουλεύῃ τὸ σαποῦνι, νὰ πληρώνῃ εἰς τὸ ρουφέτιον αὐτὸ γρόσια πέντε ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ρουφέτια. Ἀφ' οὗ δὲ ἤθελεν ἀποθάνῃ

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 03:01:39 EEST - 18.221.174.248

καμία ἀπὸ αὐταῖς νὰ μὴ ἔχῃ ἄδειαν οὐδεὶς νὰ λαμβάνῃ τὰ σύνεργα τῆς τέχνης ταύτης, ἀλλὰ νὰ τὰ λαμβάνουν... αὐταί, καὶ ἂν ἤθελεν εὔγῃ καὶ κανένας ἀπὸ τοὺς ἔξω νὰ μεταχειρισθῇ τὴν τέχνην ταύτην τοῦ σαπουνίου, χωρὶς τῆς βουλῆς αὐτῶν τῶν γυναικῶν, νὰ ἀποδίδῃ πρὸς αὐτὰς ὡς παραβάτης τῆς συμφωνίας ταύτης, καὶ ἀνυπότακτος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀποφάσεως γρόσια δέκα: καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῆς μητροπόλεως ὁμοίως γρόσια δεκαπέντε, παιδευόμενος ἐκκλησιαστικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς. Τὸ ὁποῖον αὐτὸ ρουφέτιον ἐδιωρίσαμεν ὡς ἄνανδρον ὁποῦ εἶναι νὰ ἔχῃ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ βοήθειαν τῶν κληρικῶν καὶ ἀρχόντων. Ὅθεν ἐγένετο καὶ τό παρὸν ἐπὶ βεβαιώσει τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, καὶ μαρτυρίαις τῶν ἐντιμοτάτων κληρικῶν καὶ ἀρχόντων τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως Τρίκκης, καὶ ἐστρώθη ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι.

Θεσσαλὸς προύχων μετὰ τῆς συζύγου του

,αψλη Ἰουλίου κζ'.

+Ὁ Λαρίσης Ἰάκωβος βεβαιοῖ».

Τὰ ἑπόμενα ὑπ' ἀριθ. 8, 9 καὶ 10 ἔγγραφα προέρχονται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1472 κώδικος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἀναφέρονται εἰς τὰς συντεχνίας Λαρίσης. Καὶ τὰ τρία δημοσιεύονται διὰ πρώτην φοράν.

8. Εἰρήνευσις καὶ περιστολὴ ἀδικαιολογήτων δαπανῶν εἰς τὸ ρουφέτιον τῶν σχοινάδων Λαρίσης.

Φαίνεται ὅτι οἱ διοικοῦντες κατὰ τὸ 1734 τὴν συντεχνίαν τῶν σχοινάδων τῆς Λαρίσης διεχειρίζοντο ἀνεξελέγκτως τὴν περιουσίαν τοῦ σωματείου. Τὰ μέλη δὲν ἐγνώριζον οὔτε ποία ἦτο ἡ περιουσία τοῦ σωματείου, οὔτε εἰς ποίους, κατὰ τὴν τότε συνήθειαν, εἶχον δοθῆ ὡς δάνειον μὲ τόκον τὰ δέκα ἕνδεκα (δέκα τοῖς ἑκατὸν) τὰ χρήματα αὐτά, διὰ νὰ καρποῦται ἡ συντεχνία τὸ διάφορον. Διέθετον τοὺς τόκους τῶν χρημάτων τῆς συντεχνίας εἰς συμπόσια καὶ εὐωχίας, προέβαινον εἰς ἄλλας περιττὰς δαπάνας καὶ κατέβαλλον τὰ δικαστικὰ ἔξοδα τῶν περιπλεκομένων εἰς δικαστικοὺς ἀγῶνας πρὸς ἀντιτέχνους των μελῶν τοῦ ρουφετίου.

Τὸ τελευταῖον αὐτό, μαρτυροῦν ἀλληλεγγύην, δὲν ἦτο βεβαίως ἀξιοκατάκριτον. Τοὐναντίον μάλιστα ἡ ἀλληλοβοήθεια μεταξὺ τῶν μελῶν μιᾶς συντεχνίας ἀπετέλει μίαν τῶν βασικῶν ἐπιδιώξεων αὐτῆς. Φαίνεται ὅτι θὰ ἐγίνετο κατάχρησις ἢ κακὴ χρῆσις τοῦ μέτρου.

Ἐκ τῶν γεγονότων τούτων ἐπεκράτει δυσάρεστος κατάστασις. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ τεθῇ τάξις εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ὡρισμένων μέτρων, τὰ ὁποῖα παρεκλήθη νὰ διασφαλίσῃ διὰ τῆς ἐπικυρώσεως αὐτοῦ ὁ Μητροπολίτης Λαρίσης.

«Διὰ τοῦ παρόντος δῆλον ἀποκαθίσταται ὡς τὸ ρουφέτιον τῶν Λαρισσαίων σχοινάδων διαφοράς τινας ἔχον καὶ μάχας καὶ συγχύσεις ἐπιβλαβεῖς, ἠβουλήθησαν εἰρήνην εἰσαγωγεῖν ἐν αὐτοῖς εἰς τὸ ἑξῆς, καὶ ἐξάραι πᾶν σκάνδαλον κακοποιὸν καὶ ὀλέθριον, ποιῆσαι δὲ συνθήκας καὶ συμφωνίας ἐπωφελεῖς τούτῳ τῷ ρουφετίῳ, ὥστε μηκέτι ἀναφύεσθαι τοῖς μαγιστόροις ζημίας, καὶ ἀλληλομαχίας. Ἔνθεν τοι καὶ συναθροισθέντες ἅπαντες οἱ ἐκ τοῦ ρουφετίου τούτου μαγίστορες μικροί τε καὶ μεγάλοι, ἐνεφανίσθησαν ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, καὶ τὰς συμφωνίας αὐτῶν προβαλόντες, ἐζήτησαν ἐπικυρωθῆναι παρ' ἡμῶν καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ κώδικι καταγραφῆναι. Ἔτσι τοιγαροῦν ἐν πρώτοις συμφωνία αὐτῶν, ὅπως φανερὰ γένωνται τοῖς πᾶσι μικροῖς τε καὶ μεγάλοις μαγιστόροις τὰ τοῦ ρουφετίου εὑρισκόμενα χρήματα ἐν ποίοις τούτων εἰσὶ δεδανεισμένα. Καὶ ἐφανερώθησαν δανεισθέντα εἰς μὲν τὸν Χατζῆ Ἀντώνην ἀσλανία τριάκοντα διὰ τόκου τὰ δέκα πρὸς ἕνδεκα, εἰς δὲ τὸν Χατζῆ Ἀποστόλην ἕτερα τριάκοντα σὺν τῷ αὐτῷ τόκῳ, καὶ ἄλλα τριάκοντα τῷ Δήμῳ ὡσαύτως· δέκα εἰς τὸν Νέστορα, εἰς τὸν Μαγαλιὸν δέκα, εἰς τὸν Ἀθανάσιον δέκα, καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην δέκα διὰ τοῦ αὐτοῦ διαφόρου συμποσούμενα τὰ πάντα εἰς κεφάλαιον ἑκατὸν τριάκοντα γροσίων. Δευτέρα δὲ συμφωνία ὅτι τὸ διάφορον ὅπερ συνάγεται ἐκ τοῦ ρηθέντος τούτου τοῦ κεφαλαίου τῶν ἑκατὸν τριάκοντα γροσίων μηδόλως ἔχειν τοὺς μαγιστόρους δαπανᾶν εἰς συμπόσια καὶ εὐωχίας, καὶ ματαίας ἐξόδους, ἀλλ' εἰς μνημόσυνα καὶ ἐλεημοσύνας. Τρίτη, ὅτι ὅστις μαγίστορ φανείη συγχυσθεὶς μετ' ἄλλου τινὸς τῶν μαγιστόρων κἀκ τούτου ἀκολουθήσας εἰς κρίσεις ἐξωτερικὰς καὶ δαπανήσας ποσότητα τινα πολλὴν ἢ ὀλίγην τῶν ἄσπρων, μὴ δέχεσθαι ταύτην τὴν ζημίαν τὸ ρουφέτιον, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπὸ ἰδίων χρημάτων ἐπιμετρεῖν, καὶ πάλιν ὁ ἐξωτερικῶς ζημιούμενος ἐξ ἰδίων μετρεῖν τὴν ζημίαν, καὶ εἰ μὲν ἔχει δίκαιον, προσερχέσθω τῇ ἐκκλησιαστικῇ δικαιοσύνῃ, καὶ ζητείτω τὸ δίκαιον αὐτοῦ ἐκκλησιαστικῶς. Ταύτας τὰς συμφωνίας τοῦ ρηθέντος ρουφετίου ὡς ὑπὸ τῶν μαγιστόρων στερχθείσας, καὶ εὐλογοφανεῖς οὔσας βεβαιοῦμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸ εἶναι καὶ φυλάττεσθαι ἀπαρασαλεύτους εἰς τὸ ἑξῆς. Διὸ καὶ κατεστρώθησαν ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι εἰς μνήμην ἀσφαλῆ καὶ διαιωνίζουσαν. Ἐν ἔτει αψλδ Δεκεμβρίου α^η.

+Ὁ Λαρίσσης Κωνστάντιος (;) βεβαιοῖ.»

9. Ἔρις πανάδων καὶ μανδηλάδων Λαρίσης κατὰ τὸ 1755.

Ἀπὸ τοῦ 1748 ὑπῆρχε συμφωνία μεταξὺ τῶν πανάδων καὶ τῶν μανδηλάδων τῆς Λαρίσης καθορίζουσα ὅτι τὰ μὲν λευκὰ ὑφάσματα ἐδικαιοῦντο νὰ τὰ κατασκευάζουν καὶ νὰ τὰ ἐμπορεύωνται οἱ πανάδες, τὰ δὲ γαλάζια οἱ μανδηλάδες. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ μανδηλάδες παρέβησαν τὴν συμφωνίαν καὶ ἤρχισαν νὰ πωλοῦν λευκὰ πεσκίρια ἰσχυριζόμενοι κατ' ἀρχὰς μὲν ὅτι δὲν εἶχον γνῶσιν τοιαύτης συμφωνίας, ἔπειτα δὲ ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα αὐτό, καθόσον τὰ πεσκίρια δὲν ἐμνημονεύοντο ρητῶς εἰς τὴν συμφωνίαν, οἱ πανάδες ἤγειραν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ ἐκκλησια-

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 03:01:39 EEST - 18.221.174.248

στικοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον τοὺς ἐδικαίωσε καὶ διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως κατωχύρωσεν ἐκ νέου τὰ δικαιώματά των καὶ ἀπηγόρευσε δι' αὐστηροτάτων ποινῶν εἰς τοὺς μανδηλάδες νὰ πωλοῦν εἴδη τῆς ἄσπρης τέχνης.

«+Ὁ ταπεινὸς Μητροπολίτης Λαρίσσης Μελέτιος ἐπικυροῖ:—

+Ὁ Πατριαρχικὸς Ἔξαρχος Λητζᾶς συνεπικυροῖ:—

Ἐνώπιον τῆς ταπεινότητος ἡμῶν, παρόντος καὶ τοῦ πατριαρχικοῦ ἐξάρχου ἁγίου Λητζᾶς κὺρ Νεκταρίου, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἡμῶν ἀδελφοῦ, καὶ συλλειτουργοῦ, παρευρεθέντων δὲ καὶ πολλῶν ἐντιμοτάτων πρωτομαγιστόρων, ἐκ διαφόρων ρουφετίων, παραστάντες ἅπαντες οἱ χριστιανοὶ τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν πανάδων, ἐνεφάνισαν ὁμολογίαν γεγραμμένην κατά τὸ αψμη^ον^ ἔτος Μαρτίου ΙΘ^ην^ καὶ ἐσφραγισμένην σφραγῖσι τρισίν, ὧν τὰς μὲν ἐπεσφραγισμένας δύο τούρκικας ἔλεγον, ὑπάρχειν, τὴν μίαν τοῦ ἀχίμπαμπα, τὴν ἑτέραν δὲ τοῦ κεχαγιᾶ τῶν τζουλχάδων, τὴν δὲ μετὰ τὸ τέλος τῶν γραμμάτων ὑπεσφραγισμένην, εἶναι τοῦ Πολύζου πρωτομαγίστορος τότε τοῦ ρουφετίου τῶν μανδηλάδων. Διελάμβανε δὲ ἡ αὐτὴ ὁμολογία ὅτι τὰ αὐτὰ ρουφέτια τῶν πανάδων καὶ τῶν μανδηλάδων, ἵνα μὴ ἀκολουθῇ αὐτοῖς ζημία, σύγχυσις, καὶ ὅλεθρος, συνεφώνησαν ἀλλήλοις, ὅπως τὸ μὲν ρουφέτιον τῶν πανάδων, δουλεύῃ ὅλην τὴν ἄσπρην τέχνην, πανία, προσόψια, πεσκίρια, καὶ εἴ τι ἄλλο λευκὸν τῆς τέχνης ἐκείνης, τὸ δὲ ρουφέτιον τῶν μανδηλάδων, δουλεύῃ τόσον ἐν Λαρίσσῃ, ὅσον καὶ ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν μόνον τὴν μαβίτικην τέχνην, καὶ οὐδὲ τά πρὸς ἐνδυμασίαν αὐτῶν πανία ἐπετράπη αὐτοῖς ὑφαίνειν, οἵτινες ἠγόρασαν τότε μετὰ τὴν συμφωνίαν αὐτὴν παρὰ τῶν πανάδων ὅλα τά γαλάζια νήματα, πρὸς δὲ καὶ τὰ ἐργαλεῖα τῆς μαβίτικης αὐτῆς τέχνης, καὶ εἰρήνευσαν ἔκτοτε αὐτά τά δύο ρουφέτια, δουλευόντων τῶν πανάδων τὴν ἄσπρην, τῶν δὲ μανδηλάδων τὴν μαβίτικην (ὡς ἔφημεν) τέχνην. Ἐπεὶ δέ τινες τῶν μανδηλάδων ἐφωράθησαν ποιοῦντες παρὰ τοὺς ὅρους, καὶ τὴν συμφωνίαν ταύτην, μὴ ἐμμένοντες τοῖς προγεγονόσιν, ἀλλ' ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα, τὸ τοῦ λόγου, πηδῶντες, ἐκίνησαν ἀγωγὴν οἱ πανάδες κατὰ τῶν μανδηλάδων, ἐγκαλοῦντες αὐτοῖς, ὡς παραβάταις τῆς ἐγγράφου καὶ ἐμμαρτύρου ἐκείνης συμφωνίας, οἱ δὲ μανδηλάδες, ἀνταποκρινόμενοι τὸ α^ον^ ἔλεγον, μὴ ἔχειν εἴδησιν τῆς συμφωνίας ἐκείνης. Εἶτα, ἐπειδὴ ρητῶς τὰ πεσκίρια ἐν τῇ ὁμολογίᾳ ἐκείνῃ οὐκ ἐγράφησαν, ἀλλὰ μόνον ἄσπρη τέχνη, διϊσχυρίζοντο ἐκ τούτου τά πεσκίρια, ὡς καταλειφθέντα ἐν ἐκείνῳ τῷ γράμματι, μὴ ὑπάγεσθαι, μηδὲ ἐμπεριέχεσθαι τῇ ἄσπρῃ τέχνῃ, ἀλλὰ δουλεύειν τὰ αὐτὰ πεσκίρια καὶ τοὺς μανδηλάδες αὐτούς, ἀλλ' αὗται αἱ ἀντιστάσεις καὶ ἀποκρίσεις τῶν μανδηλάδων, ἐφάνησαν προφανῶς ἀσύστατοι καὶ ἀδόκιμοι, καὶ θυμοῦ μᾶλλον ἢ ἀληθείας ἐχόμεναι, καθὼς ἀπεδείχθη, καὶ διὰ τῆς μαρτυρίας τοῦ Γεωργάκη, καὶ Ἀθανάσῃ τῶν μπογιατζήδων, καὶ τοῦ Μιχάλη, καὶ Κώνστα τῶν μεταξάδων, καὶ τοῦ Χατζημίτζου σερτζῆ, καὶ διὰ δύο φρικτῶν ἐπιτιμίων ἐκφωνηθέντων, εἰσέτι τῶν μανδηλάδων, παρ' ἡμῶν τε καὶ παρά τοῦ πατριαρχικοῦ ἐξάρχου, κατὰ τῶν πανάδων, εἰ ψεύδονται. Ἔμεινε λοιπὸν κατὰ τελείαν ἀπόφασιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμῶν κριτηρίου, καὶ συναίνεσιν καὶ τῶν δύο αὐτῶν ρουφετίων τὸ δίκαιον ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ, δουλευόντων τῶν πανάδων ἐς τοὐπιὸν ἀκωλύτως πανία, προσόψια, πεσκίρια, καὶ ὅλην τὴν λοιπὴν ἄσπρην τέχνην, ὡς καὶ πρότερον, τῶν δὲ μανδηλάδων τὴν μαβίτικην, ἐν Λαρίσσῃ καὶ τοῖς χωρίοις αὐτῶν. Ὀψέποτε δέ τις ἐκ τοῦ ρουφετίου τῶν μανδηλάδων, παραβῇ τὴν συμφωνίαν ταύτην, καὶ δουλεύσῃ πεσκίρια λευκὰ ἐν Λαρίσσῃ, ἢ ἔν τινι χωρίῳ ἢ προσδράμῃ εἰς πρόσωπα ἐξωτερικά, ἐπὶ τῷ διασεῖσαι, καὶ ἀνατρέψαι τὴν αὐτὴν συμφωνίαν, ἢ βλάψαι, καὶ ζημιῶσαι τινὰ ἐκ τῶν ρουφετίων τούτων, ὁ τοιοῦτος ἀφωρισμένος ἔστω ἀπὸ θεοῦ, καὶ ὑπόδικος πάσαις ταῖς ἀραῖς τῶν ἁγίων πατέρων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐκκήρυκτος, ὀφείλων προσέτι, καὶ ποινὴν τῷ ἐν Λαρίσσῃ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου γρόσια πεντήκοντα, τῷ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ γρόσια πεντήκοντα, καὶ τοῖς ρουφετίοις αὐτοῖς γρόσια πεντήκοντα.

Τούτου χάριν εἰς ἔνδειξιν, καὶ ἀσφάλειαν διηνεκῆ, ἀπαράτρεπτόν τε καὶ ἀμεταποίητον μονιμότητα τῆς συμφωνίας ταύτης, ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμῶν ἐκκλησιαστικὸν ἐπικυρωτικὸν γράμμα, κατασφαλισθέν, καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν ἐντιμοτάτων κληρικῶν, καὶ πρωτομαγιστόρων τῶν ρουφετίων, κὰν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως καταγραφέν, καὶ ἐπεδόθη τῷ εὐλογημένῳ ρουφετίῳ τῶν πανάδων. αψνε Ἀπριλλίου ιζ^η^».

Ἡ ἐπικύρωσις τῆς πρώτης συμφωνίας ὑπὸ Τούρκων ἀξιωματούχων καὶ τὸ ἀρχιερατικὸν ἐπιτίμιον ἐναντίον ὄχι μόνον τῶν παραβατῶν, ἀλλὰ καὶ ὅσων ἤθελον προσφύγει εἰς τουρκικὴν ὑποστήριξιν πρὸς κατάργησιν τῆς συμφωνίας ἢ καταδίωξιν ἀντιτέχνων, μαρτυρεῖ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν πόσον δυσχερὴς ἦτο ἡ θέσις τῶν ταλαιπώρων ραγιάδων ἐν μέσῳ τῶν φανατικῶν μουσουλμάνων τῆς Λαρίσης.

10. Τὸ 1755 οἱ σχοινάδες τῆς Λαρίσης κατόπιν κοινῆς συμφωνίας προβαίνουν εἰς διατίμησιν τῶν εἰδῶν των καὶ συνεργασίαν πρὸς ἀποφυγὴν ἀνταγωνισμοῦ.

Διὰ νὰ ἀποφύγουν τὰς ἐκ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ζημίας οἱ σχοινάδες τῆς Λαρίσης — χωρὶς νὰ προχωρήσουν μέχρι τῆς συμπήξεως τράστ συνεργαζομένων ἐπιχειρήσεων, ὅπως γίνεται σήμερον — ἀπεφάσισαν νὰ διατιμήσουν τὰ εἴδη των, νὰ συνεργάζωνται δὲ διὰ τὴν προμήθειαν τῶν πρώτων ὑλῶν. Ἡ συμφωνία κατεχωρίσθη εἰς τὸν κώδικα τῆς Μητροπόλεως:

«Ἡ ταπεινότης ἡμῶν ἐπιβεβαιοῦσα τὸ παρὸν δῆλον καθίστησι δι' αὐτοῦ, ὅτι οἱ ἐκ τοῦ ρουφετίου τῶν σχοινάδων ὑπογεγραμμένοι ἐνταῦθα μαΐστορες, ὅσοι τε καὶ ὁποῖοι εἰσί, συνεφώνησαν, ἀναμεταξὺ ἀλλήλων νὰ διορίσωσιν ἀποκοπὴν τῶν σχοινίων ὁποῦ πωλοῦσι τὰς ἀγοράς, καὶ δὴ εὗρον εὔλογον καὶ ἀπεφάσισαν ὅλοι συμφώνως ὅτι ἡ ὠκὰ τὰ σχοινία νὰ δίδωνται δι' ἄσπρα τεσσαρακονταπέντε· ἡ τριχία ὁποῦ βαρεῖ δύο λίτρας δι' ἄσπρα τριάκοντα ἤγουν 30· ἡ μικρὴ δοξιὰ δι' ἄσπρα εἰκοσιτέσσαρα· ἡ δεκαπεντάρικη δι' ἄσπρα δεκαοκτώ· ἡ δεκάρικη δι' ἄσπρα δεκατέσσαρα· τὸ δοξὶ καπίστρι δι' ἄσπρα δώδεκα· τὰ δεύτερα καπίστρια δι' ἄσπρα ἐννέα· τὸ μικρὸν καπίστρι δι' ἄσπρα πέντε· οἱ ζευτῆρες τὸ ζευγάρι ἄσπρα τέσσαρα· τὰ κανάπια δι' ἄσπρα δεκαοκτὼ ὁ τεστές· τὰ βουβαλοκάπιστρα δι' ἄσπρα δεκαπέντε. Καὶ πρὸς τούτοις τὸ λινάρι ὁποῦ φέρουσιν εἰς τὴν Λάρισσαν νὰ μοιράζεται ἐξ ἴσου εἰς ὅλους, καὶ ὅποιος ἤθελεν ὑπάγῃ ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ἀγοράζεται τὸ λινάρι ἢ τὸ κανάβι προτοῦ νὰ ὑπάγῃ, νὰ ἐρωτᾷ καὶ τοὺς λοιποὺς μαΐστορας. Περὶ τῶν τοιούτων οὖν ζητήσαντες γράμμα ἐκκλησιαστικόν, καὶ προσθήσαντες ὅτι νὰ παιδεύηται δικαίως ὅστις ἤθελε φανῇ παραβάτης τῶν εἰρημένων λαμβάνοντες παρ' αὐτοῦ εἰς ποινὴν τρία γρόσια ὁ τυχὼν ἀρχιερεύς, καὶ τρία οἱ μαΐστορες ἐγράφη τὸ παρὸν καὶ ἀντεγράφη κὰν τῷ ἱερῷ τῆς μητροπόλεως κώδικι, ὅπερ ἐπιβεβαιώσαντες ἐδώκαμεν εἰς χεῖρας αὐτῶν:—

αψνζ Δεκεμβρίου ιδ^η^

Οἱ ὑποσχεθέντες».

Ἀκολουθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν ὑποσχομένων σχοινάδων, τὰ ὁποῖα, ὅπως καὶ τὰς ὑπογραφὰς ἢ τὴν ἀναγραφὴν τῶν ὀνομάτων τῶν μαρτύρων ἢ διαδίκων τῶν προηγουμένων ἐγγράφων, παραλείπω χάριν συντομίας.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 03:01:39 EEST - 18.221.174.248